

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	07.10.2025, Rapla
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Jan Aasma
Ametiasutuse nimi:	Lääne Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25263000118
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 201 lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX (ik xxx)

Lääne Ringkonnaprokuratuuri menetluses on käesolev kriminaalasi, milles XXX kahtlustatakse selles, et tema leppis 2025 aasta aprillikuu alguses, täpselt kohtueelse menetluse käigus tuvastamata kuupäeval, oma liikumisraskusega 90-aastase tädi XXX kokku, et toob viimasele vajadusel sularahaautomaadist sularaha, misjärel XXX andis vastastikuse kokkuleppe alusel XXX üle enda isikliku Swedbank'i EE9622XXX arvelduskonto juurde väljastatud deebetkaardi koos pin-koodidega. Seejärel, XXX, olles saanud enda valdusesse temale usaldatud XXX deebetkaardi, võttis XXX arvelduskontol olevatest rahalistest vahenditest temale usaldatud deebetkaardiga sularahaautomaatide kaudu välja sularaha ajavahemikul 20.04.2025 kuni 04.07.2025 17-l korral kokku summas 6507,50 eurot. Sularaha ei andnud XXX üle XXX, vaid jättis enda kasutusse. Samuti teostas XXX ajavahemikul 20.04.2025 kuni 04.07.2025 15-l korral XXX rahalistest vahenditest erinevate kauplustes isiklike ostude tasumiseks tema valduses oleva XXX deebetkaardiga kaardimakseid kokku summas 2182,12 eurot. XXX pööras korduvalt ebaseaduslikult temale usaldatud XXX vara, s.o võõrast vara, enda kasuks kokku summas 8689,62 eurot, tekitades toimunud tehingute kaudu võõra vara omastamisega XXX varalist kahju summas 8689,62 eurot. Valduses oleva temale usaldatud muu võõra vara ebaseaduslikult enda kasuks pööramisega pani XXX toime KarS § 201 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Tutvunud kriminaalasja materjalidega leiab prokurör, et võttes arvesse kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepannud isiku tausta, tema käitumisviisi, süü suurust, teo olulisust ja raskusastet, on kriminaalmenetlus võimalik lõpetada kriminaalmenetluse seadustiku (KrMS) § 202 alusel ja seda järgnevatel põhjustel.

KrMS § 202 alusel võib prokuratuur kahtlustatava nõusolekul lõpetada kriminaalmenetluse, kui selle esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, ning seejuures isiku süü ei ole suur, ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju, tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud kohustuse need tasuda ja kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. Kriminaalmenetluse lõpetamise korral võib prokuratuur kahtlustatavale tema enda nõusolekul panna ühe või mitu kohustust määratud tähtjaks. Kohustuseks võib olla lisaks menetluskulude tasumisele ja tekitatud kahju hüvitamisele, kindla summa maksmine riigituludesse või sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides, üldkasuliku töö sooritamine, ettenähtud ravile allumine, alkoholi või narkootiliste või psühhotroopsete ainete mitte tarvitamine, alkoholi tarvitamise keelu täitmist kontrolliva elektroonilise seadme valvele allumine, sotsiaalprogrammis osalemine või muu asjakohase kohustuse täitmine.

Kriminaalasjas kogutud materjalidega on tuvastatud, et XXX on tahtlikult toime pannud oma tädi vara omastamise, s.o KarS § 201 lg 1 järgi vastava kuriteo. KarS § 201 lg 1 järgi kvalifitseeritava

kuriteo puhul on tegemist teise astme kuriteoga, mille eest näeb karistusseadustik ette rahalise karistuse või kuni kaheaastase vangistuse. Seega on antud kuriteokoosseisu esinemise korral võimalik kriminaalmenetlus lõpetada KrMS § 202 alusel.

Samuti on prokuröri hinnangul kriminaalasjas ilmnenud asjaolud, millest tulenevalt ei ole kahtlustatava süü suur ja avalik menetlushuvi tema karistamiseks puudub.

XXX on 29.08.2025 toimunud kahtlustatavana ülekuulamisel tunnistanud, et tema tegevus ei olnud õige, ta ei oleks tohtinud tädi raha niimoodi enda tarbeks kasutada. Kahtlustatav kahetseb oma tegu ja on avaldanud soovi kannatanule kogu kahju hüvitada. Ühtlasi on kahtlustatav juba asunud vabatahtlikult heastama kuriteoga tekitatud kahju. Kannatanu esindaja on 10.09.2025 ülekuulamisel kinnitanud, et kahtlustatav on kannatanule hüvitanud 500 eurot. Seega esineb antud asjas kahtlustatava puhtsüdamlik kahetsus, mis on KarS § 57 lg 1 p 3 kohaselt karistust kergendav asjaolu, mis vähendab kahtlustatava süüd.

Kahtlustatav on varem kriminaalkorras karistamata, samuti ei ole varasemalt tema suhtes otstarbekuse tõttu lõpetatud kriminaalmenetlusi. Pärast juhtunut ei ole kahtlustatava suhtes muid uusi kriminaalmenetlusi alustatud. Seega puudub eripreventiivne vajadus kahtlustatavat kriminaalkorras karistada, kuna ei ole põhjust arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute süütegude toimepanemist tema poolt. Prokuröri hinnangul on karistuse eesmärgid saavutatavad kohustusega hüvitada kuriteoga tekitatud kahju. Samuti on kannatanu esindaja ülekuulamisel väljendanud, et ei tema ega kannatanu jaoks ei ole oluline kahtlustatava karistamine, vaid see, et kahtlustatav saaks aru, et tal ei olnud õigust sellisel moel kannatanu rahaga ümber käia ja et ta hüvitab kahjusumma kannatanule. Asjaolu, et kahtlustatav on juba kannatanule hüvitanud osa kahjust, näitab kahtlustatava valmisolekut tasuda kogu tekitatud kahju. Lisaks leiab prokurör, et kahtlustatavat on võimalik mõjutada hoiduma süütegu toimepanemisest määrates talle KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kohustus mitte toime panna varavastaseid süütegusid.

Prokurör leiab, et kahtlustatava kriminaalkorras karistamine ei ole põhjendatud ka üldpreventiivsetel eesmärkidel. Käesoleva kriminaalmenetluse lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse. Riik on isiku käitumisele üheselt mõistetavalt reageerinud. Seega ei saada käesoleva kriminaalasja menetluse lõpetamine ühiskonnale õiguse kehtivuse osas mingeid negatiivseid signaale.

Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistust kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest vahenditest ei piisa.

Antud juhul leiab prokurör, et üld- ega eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt ei ole kahtlustatava suhtes kriminaalmenetluse jätkamine ega tema karistamine vajalik, vaid edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks piisab kahtlustatava suhtes KrMS § 202 lg 2 sätestatud kohustuste kohaldamisest. Seega puudub kahtlustatava suhtes kriminaalmenetluse jätkamiseks avalik menetlushuvi.

Juhindudes KrMS § 202 lg 1, 2, 7 ja 206, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25263000118 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik:
 - 2.1. KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel kohustada XXX hüvitama kuriteoga tekitatud kahju summas 8189,62, mis tuleb kanda XXX arveldusarvele nr EE9622XXX.
Määratud kohustuse täitmise tähtaeg on **07.04.2026**.
 - 2.2. KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kohustada XXX mitte toime panema varavastaseid süütegusid.
Prokuratuur kontrollib käesoleva kohustuse täitmist kuni **07.04.2026**.

Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldata.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: -.
5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: -.
6. Kriminaalmenetluse kulud: -.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kannatanu volitatud esindajale. Kahtlustatavale on määrus prokuratuuris kätte antud.
8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Jan Aasma

Olen menetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus: _____XXX